

Steder paa Landet netop paastjønner dem, man kalder Vægprædikanter. Om dem er der imidlertid ikke talt et Ord i disse Love, tvertimod, og det Sørgelige ved dem er for mig, at hele den Uddannelse, som Præstestabet nu faaer gennem det theologiske Fakultet og Universitetet, bliver aldeles uforandret ved disse Love. De Folk, om hvem der er Tale i den Lov, her foreligger om Menighedernes Deltagelse i Valget af deres Præster, blive altsaa de samme; den ærede Minister har dem Alle staaende omkring sig med hans Stempel, med Universitetets og det theologiske Fakultets Stempel paa sig, og udenfor denne Kreds have Menighederne aldeles ikke Lov til at vælge. Det er dem, der skulle vælges, det er de ene privilegerede Trostforkyndere indenfor Folketirken. Hvem kan i folkelig Henseende se hen paa en saadan Tilstand og dog mene, at den er betryggende for Vækkelsen af det kirkelige Liv her i Landet? Jeg kan ikke forstaa det. Jeg kan gjerne sige, at der bliver gjort et lille Fremffridt, men at sætte et yderligere Stempel paa disse Mænd som de ene privilegerede og end yderligere at skaffe dem, derved at de vælges omkring i Menighederne, et Stempel paa sig om, at de ere lidt bedre, end de vare før, uagtet de ere altsaa de samme, kan jeg ikke se er noget synderligt Fremffridt. Jeg vil sige det ærede Medlem, som jo har Stempel paa sig ligesom jeg, men som hidtil ikke har benyttet den Velthighed, der i saa Henseende er givet ham — jeg veed ikke, om han nogenstunde vil benytte den — at jeg tror, han vil kunne udrette meget mere, naar han vilde staa ind paa den Vej, jeg anviser, nemlig at blive paa Folketirkens Grund, men ikke at bryde sig om hele den tidligere uden Folkets Billie og Samtykke tilblevne Organisation med Biskop, med summus theologus osv. Jeg vil ogsaa sige, at der er endnu en Grund, hvorfor man skulde lade af med hele dette Væsen, og det er den, at ligesom man, naar man kommer ind paa Universitetet, strax mærker, at det er et Sted, hvor det er umuligt at faae dansk Tale og danske Ord bragte tilveie, hvor det er umuligt at rense sproget, idet det er overflødet med fremmede Ting, som ikke kunne faas bort, saaledes er ogsaa det officielle Kirkevæsen saa

indblandet med Fremmed, at det ikke er muligt, at det kan sammensmelte med det danske Folkeliv, medmindre det former sig paa en anden Maade. Lad mig som et Exempel nævne, at der, den Gang de første danske Ord udgik til Folket — det var endog før den lutheriske Kirkes Indførelse — var en Mand, som var Katholik, men som, sagde den ganske simple Sandhed; Hvis Apostlene havde skrevet Græsk til Nogle, Hebraisk til Andre og Latin igjen til Andre, vilde de, hvis de havde kjendt Dansk, skrevet til de Danske paa godt Dansk. Dette sagde Kristen Pedersen, den Gang han endnu var Katholik. Jeg opfordrer altsaa til, at man skal virke til rundt om i Landet at fremkalde en ud af Folket selv kommende Trostankegang, til at danne Samfund, som søge at bidrage til deres egen Opvækkelse og at benytte de Midler, de have dertil, idet de ganske simpelt sige — og der er gamle Folk, som kunne være Ledere i saa Henseende — at de ville blive paa den gamle Kirkegrund. Dette er altsaa ganske det Modsatte af, hvad det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) troede, jeg mente, nemlig at Folk skulde gaa ud af Folketirken. Derom har jeg slet ikke talt, og efter denne min Udtalelse tør jeg altsaa erklære det for en temmelig massiv — om det maa være mig tilladt at bruge dette Ord, thi jeg vil ikke sige grovelig — Misforstaaelse af mine Ord fra den ærede sidste Talers Side.

Formanden: Jeg vil minde om, at det Lovforslag, som foreligger, omhandler Besættelsen af Præsteembeder. Ganske vist er den Gjenstand, som det omhandler, af stor Betydning for det kirkelige Liv og et vigtigt Led i Kirkens Organisation, men det kirkelige Liv eller Kirkens Ordning som saadan foreligger dog ikke til Forhandling.

Rofod: Jeg skal ikke forfølge den ærede sidste Talers Tankegang videre, men blot gjøre opmærksom paa, at Kristen Pedersen sagde disse Ord, efterat han var bleven Protestant, og ikke, medens han var Katholik. (Aahle: Det er ikke Tilfældet; De tager fejl!) Ja, een af os tager fejl, men jeg tror